

Évfordulók

2020

965 éve

1055-ben I. András megalapította a Tihanyi Apátságot.

925 éve

1095-ig (1077-1095 között) uralkodott I. (Szent) László, aki az egykorú krónikák szerint gályán járta be a Balatont.

485 éve

1535-ben Enyingi Török Bálint, Máté apáttól, s konventjétől egy évre bérbe vette 300 forintért Somogy megye tizedeit, köztük Fokét is.

330 éve

1690-től volt „mester” - kántortanító Fokon, a régi írások szerint.

315 éve

1705-ben Bottyán generális seregével átkelt a Dunán bevette Simontornyát, majd onnan a Sió völgyében a Balaton felé fordult. Fokon a régi földvárat felújította, földerősséget készített Siófoktól Simontornyáig.

II. Rákóczi Ferenc címert ajándékozott Foknak. A pecsét kör alakú, zászlóval és keréssel.

300 éve

1720-ban megismételték az 1715-ben megindított népszámlálást. Ez nyújtott képet a Balaton-parti népesség viszonyairól. Eszerint a Balaton-part 39 helységében mindössze 6620 lélek lakott.

295 éve

1725-ben megépült a plébánia-lak. „Falak – téglából, mésszel. Refolmáltatott 1814-ben”.

290 éve

1730-1735 között Bél Mátyás így írt Fokról: „Mivel királyi útvonalon – postaúton – fekszik, gyakran szenved zaklatásokat a kereskedőktől és az átvonulóktól.” Ugyanis a császár vámszedést rendszeresített az átkelő híd előtt. A megye ismételt kérésére a foki vám 1751-ben megszűnt.

Fokon keresztül postajárat vezetett a horvát részekre. Fokon lóváltóállomás volt.

265 éve

1755-ben a káptalan úriszéket tartott, amely megszabta és szigorította a jobbágyság szolgáltatásait. Az utolsó földközösség maradványait is eltörölték. Fokon bevezették a telki rendszert, ami súlyosan érintette a szegény népet. Közben nőttek a jobbágyság állami terhei is. Ha a katonaság átvonult, Fokon tartott stációt.

Ez időben a fokiak kérelemmel fordultak Mária Teréziához, hogy Fok helység ne tartozzon a veszprémi káptalanhoz.

1755-ben Kazinczy Ferenc „Magyar Tenger”-nek nevezte a Balatont.

250 éve

1770-ben a veszprémi káptalan megróvó levelet küldött a fokiaknak. Az ez évben kelt szerződés szerint fokiak robottal ugyan nem tartoznak, szolgáltatniuk kell azonban a kilenced és tized dézsmát, tehát viselniük kell az örök jobbágyság egyetemes terhét. Házaikat, földjeiket csak az úr előzetes tudtával adhatják, vehetik.

Megmarad az árendás státus és a szabadmenetel joga.

235 éve

1785-ben született Beke Kristóf pedagógus, katolikus pap (Torony 1785. március 2. - Veszprém 1862. október 2.). 1814. április 6-án kapta meg a siófoki plébániát, ahol tíz évig dolgozott. Ez idő alatt a község iskolaügyét országos szinten az elsők közé emelte. Korát meghaladó elképzeléseivel, pedagógiai, pszichológiai és művelődési célzatú írásaival a kor egyik kiváló „reformpedagógusa” volt. Azon elvei, elképzelései és intézkedései, amelyekről különböző munkáiban írt, először a siófoki iskola keretein belül valósultak meg és itt nyertek gyakorlati alkalmazást.

210 éve

1810-től az Erdély-Adria gyorspostakocsi járat érintette Siófokot.

205 éve

1815-ben „Mester lakás épült ... téglából, sárral. Oskola, hossza 5,8 öl, szélessége 2,8 öl. Folyosó hossza 10,6 öl, szélessége 9/12 öl.” /Uradalmi épületek Inventáriuma 1855 P.M/

Ez évben épül Siófokon az első malom.

200 éve

1820-tól pandúrok, lovaspandúrok vigyázták a közbiztonságot.

175 éve

1845. december 27-én megtartották a Balatoni Gőzhajózási Részvénytársaság előkészítő ülését. Az alapszabály kidolgozásával Kossuth Lajost bízták meg.

1845-ben született Ray Rezső Lajos svájci származású építész (1845-1899), a Budapest Royal szálló és a Lukács fürdő Nagyszállójának építője. A fürdőtelepen 1893-ban épült első két szálloda, a Hullám és a Sió tervezője.

170 éve

1850 „A Sió állapota ebben az időben. A Sió medre Sióagárd-Simontornya, illetve Ozora között kiásott volt. Ozora és Kiliti között ósállapot volt, Kilititől a Balatonig félig kiásott meder vezette le a Balaton „túlcsorduló” vizét zsilip nélkül.”

1850-es években Siófok területét Veszprém megyéhez csatolták, ami eddig Somogy megyéhez tartozott.. Határát a Sió választotta ketté.

1850-ben született Dr. Ney József üdülőtelepi orvos (1850 – Siófok, 1917. január 13.) .A kor elvárásainak megfelelően a siófoki fürdőtelepen „Massage és svéd gymnastica Gyógyintézetet” működtetett a Park Hotel épületének helyén. A fürdőtelepi gyógyintézet mellett állt az orvos háza. Zalai Samuval a Központi Szállodában kialakított orvosi szobában is rendeltek, naponta kétszer 1-1 órában. Kúrát a Balaton gyógyító hatásainak ismeretében ajánlotta.

155 éve

1865-ben az alig 1500 lelket számláló község országos vásár tartására nyert engedélyt, ezzel „mezőváros” rangot kapott. Március 26-án volt az első vásár.

150 éve

1870-ben a fürdőhöz vezető utat kaviccral hozták rendbe. A fürdőhöz már árnyas úton lehetett haladni.

1870-ben született Cholnoky Jenő író, földrajztudós, tanár, az MTA tagja (Veszprém, 1870. július 23. – Budapest, 1950. július 5.). Tanársegédként megismerkedett Lóczy Lajossal, az akkor már világhírű földrajztudóssal és Ázsia-kutatóval, aki meghívta őt maga mellé asszisztensnek a Tudományegyetem földrajzi tanszékére. Precíz vízszintmérőivel (limnográf) elsőnek tanulmányozta a Balaton vízszintjének alakulását. A siófoki partoknál két télen át sátorban aludtak a jégen báró *Eötvös Loránd*dal felváltva. Mindketten tudományos megfigyeléseket végeztek. Eötvös híres ingájával végzett méréseket, Cholnoky pedig a jég „tüneteményeit” tanulmányozta.

145 éve

1875-ben született Gonauer Gyula neves kertépítész, tájkertész (Grussbach (Hrušovany nad Jevišovkou, Csehország, 1875. június 20 - ?1945). Tanulmányai elvégzése után – a kor szokásainak megfelelően – valószínűleg hosszabb külföldi tanulmányútra ment. Az első világháború előtt családjával Temesvárra került. Mivel Temesvár az első világháború után szerb, majd román fennhatóság alá került, családjával Siófokra költözött, ahol magyar állampolgárként feleségével 1945. évi elhurcolásukig éltek. Gonauer Gyula a siófoki Gyógyfürdő Rt. parkjának és díszkertészetének főkertésze, a siófoki Rózsaliget megálmodója, megtervezője volt.

1875-ben született Morvay Zoltán nyomdász, író, újságíró (Debrecen, 1875. november 28. – 1945. március 24.). A gimnázium négy osztályának elvégzése után nyomdászatot tanult Debrecenben, a városi nyomdában. 1886-ban beutazta Ny-Európát. 1903-1931 között különböző lapok szerkesztője volt. Ezek a Haladás című irodalmi hetilap, a Tükör című radikális hetilap, egyik megalapítója és alelnöke lett a marosvásárhelyi „Írók, Művészek Otthona” elnevezésű egyesületnek. Az egyesület az eszperantó nyelv propagálása mellett a népek megbékülését is szorgalmazta. 1911-ben Marosvásárhelyen házasságot kötött. Feleségével nászútjukat Siófokon töltötték, s elhatározták el, hogy nyugdíjas éveikben a Balatonhoz költöznek. 1941-ben érkeztek Siófokra, egészen pontosan Balatonújhelyre. A mai Bethlen Gábor utca és a Galamb-köz sarkán álló házat vették meg, melyet azóta lebontottak.

140 éve

1880-ban Szekrényessy Kálmán elsőnek úszta át a Balatont Siófokról

Balatonfüredre 7 óra 50 perc alatt ért át.

1880 körül épülhetett mai helyére a Sión egy fahíd. A híd közelében – a volt

Fogas szálló udvarán – beszálló vendéglő volt.

135 éve

1885-ben született Siófokon Aczél Pál író, újságíró, filmrendező, forgatókönyvíró (Siófok, 1885. december 9. – Hamburg, 1949. november 9.). Két drámája jelent meg 1913-ban: Ecce homo; Lakájok. 1913-ban megalapította a Thália Filmvállalatot. Híradókat és filmszkeccseket készített, mint technikai újító is felhívta magára a figyelmet. 1914-től rendezett. Filmre alkalmazta és rendezte Petőfi Sándor Az apostol c. költeményét. 1920. ápr. 23-án Ausztriába emigrált. Itt szövegkönyvírója volt a Casanova első és utolsó szerelme c. filmnek (1920). 1925-ben Franciaországba költözött, Színpadra alkalmazta a Patyomkin cirkáló történetét Eizenstein filmje alapján. Illyés Gyulával tagja lett a Magyar Nyelvű Forradalmi Írók és Művészek Szövetsége francia tagozatának, Nagy Ábellel lefordította John Reed: „10 nap, amely megrengette a világot” című riportkönyvét, 1928-ban dramatizálta is. 1935-ben Németországba költözött, s ott visszavonultan élt.

1885-ben a káptalan megkezdte a vaspályával párhuzamosan futó „apadás telkek” parcellázását, lehetővé téve a fürdőtelep kiépítését.

130 éve

1890-ben a veszprémi káptalan kezdte meg a település fekete fenyővel való erdősítését Világostól-Siófokig terjedő partsávon.

1890-es népszámlálás szerint Siófok lakossága 2385 fő volt.

Az **1890-es** év öt hónapját a Dorninger villában töltötte Glatz Henrik, a Franklin Irodalmi és Nyomdai Rt. alapítója. Elhatározta, hogy megszerzi Siófoknak a

modern gyógyfürdővé alakításához szükséges tőkét, mellyel megváltja a káptalantól a fürdőjogot és megvásárolja az építkezéshez szükséges partterületet.

1890-ben született Soós György községi bíró (Siófok, 1890. szeptember 20. – Siófok, 1968. június 6.). Az elemi iskolai elvégzése után szülei gazdaságában dolgozott, amíg el nem vitték katonának. 1915-ben fogságba esett. 1921-ben tért haza Siófokra, gyorsan bekapcsolódott a község társadalmi életébe, 1932-től helyettes bíró lett. 1944. december elején a szovjet csapatok közeledésének hírére Siófok német katonai parancsnoksága elrendelte a község kiürítését. . Ebben a válságos helyzetben Soós György helyettes községi bíró állt a település élére, körültekintéssel, az akkori nehéz körülményeknek megfelelően irányított, a jegyrendszer megtartása mellett biztosította a közellátást. Nagy szerepet vállalt a siófoki gőzmalom üzemeltetésének megindításában. Megszervezte a Balatoni Hajózás és Halászat elsüllyedt hajóinak kiemelését. Az 1945-ös októberi választások alkalmával a község bírójának választották, e tisztségét 1949-ig töltötte be.

125 éve

1895-ben született Diósy Antal (Budapest, 1895. június 15. - Budapest, 1977. augusztus 22.) a Balaton és a siófoki nyár egyik leghűségesebb festője. Az ötvenes és a hatvanas években a nyarakat rendszeresen Siófokon töltötte, a két móló közé benyúló „szigeten” a Nemzeti Színház nyári üdülőjében. Siófokon rendezett kiállításának katalógusában több helyi vonatkozású kép szerepel.

1895-ben született Máry Dezső alezredes (1895-1945). Nevéhez fűződik a MAC (Magyar Atlétika Club) nemzetközi viszonylatban is elsőrangú híres siófoki sporttelepének létesítése és a Balatonkiliti Repülőtér kialakításának kezdeményezése. Az 1933-ban felavatott repülőtér első parancsnoka Máry Dezső alezredes lett.

120 éve

1900-ben a siófoki Önkéntes Tűzoltó Egyesület szép ünnepségen ülte meg március 17-én a 6000. őrsegnapot. Ezen a napon az őrseget a parancsnokság adta.

Megalakult a Balatoni Halászati Részvénytársaság. a siófoki halásztelep kiépítése a következő évben kezdődött.

1900-ben született Huchthausen Lajos plébános (Nagykanizsa, 1900. január 4. – Siófok, 1998. október 13.). 1923. június 17-én szentelték pappá, 1935 és 1972 között Balatonkiliti plébánosa volt, 1984-től székesegyházi kanonokká nevezték ki. „Bilingézések” című munkáját élete alkonyán, 1995-ben állította össze. Saját emlékeit, élményeit, a társasági összejövetelek és visszaemlékezések alkalmával hallott történeteket gyűjtötte egybe és vetette papírra. Sok olyan siófoki vonatkozású eseményt ismertet, melyek részletei a feledés homályába veszttek volna.

115 éve

1905-ben a pesti Royal Szálloda vezetője, Várady Gyula (Krúdy Gyula apósa) húsz esztendőre bérbe vette a fürdőtelepet, a fürdőjoggal együtt. Tevékeny és szakszerű vezetése mellett Siófok fürdő vendégforgalma nagy lendületet vett.

1905-ben 300 néző befogadására alkalmas színházat építtetett a fürdővállalat.

1905-ben hunyt el Glatz Henrik (Pressburg, 1844. június 4. – Budapest, 1905. aug. 9.), a Franklin Irodalmi Nyomda Rt. alapítója. Az 1890-es év öt hónapját Siófokon töltötte gyermekeivel. Rokonokból, barátokból és Balaton-rajongókból létrehozta azt a tőkécsoportot, amely Siófok Balatonfürdő Rt. néven megkezdte az első modern fürdőtelep kialakításának munkálatait. A fürdőtelepet 1893. június 18-án nyitották meg, ekkor hirdették ki a belügyminiszter rendeletét, melyben a fürdőtelep részére a „gyógyfürdő” elnevezést engedélyezte.

1905-ben született Rejtő Jenő író (Budapest, 1905. március 29. - Jevdakovo, Ukrajna 1943. január 1.). Az író szerette a Balatont, barátaival nyaranta gyakori vendég volt, s számos írása született Siófokon. Néha csak szórakozásból, úszni, fürdeni, kikapcsolódni jött. Rejtő több alkalommal Karinthy Friggyessel közösen nyaralt Siófokon, 1938-ban Karinthy utolsó napjait is együtt töltötték a Vitézpanzióban, amelynek sokszor volt vendége. A II. világháború után, munkásságáról a hivatalos kultúrpolitika sokáig nem vett tudomást, könyvei csak 1960 után jelenhettek meg.

110 éve

1910-ben Ipariskola nyílt. „Miután Siófokon az inastanoncok száma elérte az 50-et, a megyei Közigazgatási Bizottság elrendelte a községi iparostanonc iskola sürgős megnyitását.

1910-ben született Zách Alfréd meteorológus (1910-2003). 1956 végén szervezőmunkájának eredményeként a kikötőtől nyugatra, közvetlenül a tó partján épült meg a város egyik jellegzetes épületen a Meteorológiai Obszervatórium, ahonnan az egész Balaton környéke az első viharjelzést kapja.

105 éve

1915-ben született Garai István költő, író, műfordító, pedagógus (Nagyölvéd, 1915. szeptember 12. – 2008. október 25.). Az 1948-ban megjelent „Mesekirály” című verseskötetért izgatás címén kétévi börtönre, és állásvesztésre ítélték. A büntetést letöltötte, majd Kőszegre, onnan Siófokra került. A helyi Perczel Mór Gimnáziumban tanított magyar, és latin nyelvet 1964-től 1977-ig.

1915-ben hunyt el Zichy Szonja Zsófia, Zichy Mihály leánya, virágkötő művész (Szentpétervár, 1858. augusztus 14. – Siófok, 1915. szept. 17.). Zongora-előadóművésznek készült, a budapesti Zeneakadémián Liszt Ferenc tanítványa volt. Az 1880-as években férjhez ment apja tanítványához, Feledi-Flesch Tivadar festőművészhez, és együtt építtettek villát Siófokon, a Batthyány utcában, a nyár egy részét mindig Siófokon töltötték. A házasság a férj korai halála (1896) miatt igen rövid volt. Zsófia még tizenkilenc évig élt özvegyen hol a siófoki villában, hol a zalai kastélyban. A villában sok vendég megfordult, rendszeresen tartott zenei esteket, ahol felléptek a kor híres művészei. A virágok nagy rajongója volt. A virágkötészet művészetét külföldi útjain, Párizsban és Londonban tanulta. Több nyelvet beszélt, ezért kertészeti szakkikkeket is fordított. Rovatvezetője volt a Kertészeti Lapoknak, de dolgozott a Zoológiai Lapoknak is.

100 éve

1920-ben megalakult a Balatonvidéki Takarékpénztár.

Az I. világháborút lezáró trianoni béke a Balaton vendégforgalmának növekedését hozta.

1920-ban hunyt el Ellinger Ede császári és királyi udvari fényképész (?1840 -1920).

Az országban a pestin kívül egyedül Siófokon nyitott műtermet, mert ebben jó üzletet látott. Természetesen egyben siófoki villatulajdonos is volt. Nem csak a nyaralókat, épületeket, hanem a módosabb polgárokat is fotózta.

95 éve

1925. március 15-én felavatták az I. Világháborús hősök emlékművét (Székely Károly alkotása).

1925-ben született Balla Zoltán középiskolai tanár (1925. december 14. – 1987. január 23.)

Diplomájával szinte egyszerre kapta meg tanári kinevezését is 1950. július 15-én, az akkor induló siófoki Állami Általános Gimnáziumba. Az első években matematikát, kémiát is tanított. Hamarosan kinevezték megyei tanulmányi felügyelőnek, de 1955-től ismét visszatért, és a gimnázium igazgatója lett. 20 éven át vezette az intézményt, 1975-ben mondott le igazgatói címéről, de munkája elismeréséül azután is viselhette a címzetes igazgató titulust. Élete utolsó napjáig tanított.

1925-ben született Dr. Iby András pedagógus, költő, kritikus (Tarhospuszta, 1925. - Siófok, 1988). Tanári munkáját a tabi Rudnay Gyula gimnáziumban kezdte, majd 1959-től nyugdíjazásáig, 1985-ig a siófoki Perczel Mór gimnáziumban tanított. A 63 éves korában elhunyt tanár irodalomszervező is volt Siófokon, ő alapította a Krúdy Gyula Irodalmi Színpadot. Számos sikeres előadás fűződik nevéhez. Írásai, műfordításai, esszéi siófoki kiadványokban, a Somogyi Hírlapban és a Somogyban jelentek meg. Több könyvkritikát is írt. Pedagógiai, irodalmi és a városért végzett munkásságáért számos kitüntetésben részesült.

1925-ben született Sz. Gémes Éva festőművész (Siófok, 1925. november 7. – Badacsonytördemic 2005. október 25.). Édesapja, Gémes János az első világháború utáni években került az Alföldről a Balaton-partra, Siófokra. Katonatiszt volt, de

hatalmas munkabírásának köszönhetően hamarosan a siófoki székhelyű Balatoni Halászati Részvénytársaság elnöke lett. Foglalkozásának köszönhetően a következő években családjával együtt szinte körbeutazta, „körbelakta” a Balatont. Siófok után a következő állomás Révfülöp volt, majd Fonyód, Kenese következett. A háború után, kifosztott otthonukból Badacsonylábdiba költöztek. Élete során több egyéni és csoportos kiállítása volt.

85 éve

1935-ben megvalósult a vízmű (víz kivétele a Balatonból). Kaáli Nagy Dezső tervei alapján kiviteleztek. /A Balaton partjától 200 méterre benyúló vasbeton csatornát készítettek, melynek a Balatonban lévő végén egy szűrőfejet helyeztek el, vöröskő szórással. A vízszolgáltató csatorna 600 méter volt/.

A vízmű területén a munkálatok közben „Resatus Fecit” feliratú római mécseszt találtak.

80 éve

1940-ben települt Siófokra a Kőolajkutató és Olajvezeték Építő Csoport. /A csoport amerikai érdekeltségű volt (MAORT), majd a háború után szovjet érdekeltségű lett/.

1940-ben hunyt el Kaáli Nagy Dezső vízépítő-mérnök (Kraszna, 1868. május 17. - Siófok, 1940. márc. 22.). 1911-től 1934-ig a balatoni kikötők Magyar Királyi felügyelőségének vezetője volt. Több évtizedes tevékenysége alatt számos balatoni kikötőt megújított, s a balatoni vízállás műszaki értékelésével a hullám- és jégkárnak kitett partokat megerősítette. Nevéhez fűződik a legtöbb új kikötő (Tihany, Balatonföldvár, Siófok, Balatonlelle stb.) megépítése is, amelyek a vízi közlekedés fejlődéséhez jelentősen hozzájárultak. Újítása volt a széles körben használt KND jelű partvédőmű.

75 éve

1945. január 19-én a német csapatok elérték a Mezőkomárom-Siómaros-Balatonszabadi-Siófok vonalat, melyet a visszavonuló szovjet csapatok kiürítettek, a németek bevonulta Siófokra.

A **február 8-án** kiadott német hadijelentés szerint a szovjet lövészhadtestek „nem üldözték” a hátráló magyarokat.

Siófokon befejeződött a háború.

Március 23-án a német robbantó különítmények felrobbantották Balatonfüreden a Kisfaludy, Helka, Jókai, Szigliget Csobánc, Csongor, Szent István, Szent Miklós, Boglár, Badacsony nevű hajókat, hullámsírba került a Sió, Gea és még kilenc kisebb hajó, valamint az összes magánkézben lévő motorcsónak és jacht is.

1945 áprilisában a gamászai uradalomból hozott gőzgéppel indult meg a vízszolgáltatás Siófok egyes területein. A Víztorony sérülése miatt naponta csak reggel és délután 2-2 óra hosszát volt víz a földszintes épületekben.

Április elején alakult meg a Kommunista Párt.

Április második felében alakult a Szocdem Párt (titkára Farkas János építőmester lett). Ez időben alakult meg a Kiszgazda Párt is.

Megalakult a Földosztási Bizottság Hegedüs Gábor elnökségével.

Megalakult a Nemzeti Bizottság (elnök Fehér Imre, helyettes Bruchner Alajos, titkár Horváth Gyula volt).

Április végén kormánybiztost kapott Siófok Újhelyi Loránd személyében, fő feladata a földosztás megszervezése volt.

Megkezdődött a közúti és vasúti híd helyreállítása. Míg a közúti híd el nem készült, a zsilip fölé rakott deszkán közlekedtek.

A 93428/1945 IV. BM rendelet Balatonújhelyt Siófokkal egyesítette.

Augusztusban a veszprémi káptalan birtokából alakult meg a „Somogyfoki Állami Gazdaság”.

Szeptember 7-9. között rendezték a „Balatoni Úszónapokat” (a háború utáni elsőt).

Szeptember 22-én a gőzhajózás 100 éves évfordulójának ünneplése keretében emlékoszlopot avattak.

Az **októberi** választást követően a főjegyző: dr. Zákonyi Ferenc, adóügyi jegyző

Fazekas István, jegyző dr. Visnyei Ferenc, községi bíró Soós György lett.

Már **1945-ben** megjelentek a budapesti üzemek és a megrongálódott szállodákat, villákat kezelésbe ették.

Ebben az évben lett postahivatal a postamesterségből.

Megalakult az állami rendőrörs.

1945-ben hunyt el Stefánia főhercegnő, belga királyi hercegnő (1864. május. 21 – 1945. augusztus. 23). Stefánia a tragikus sorsú Rudolf trónörökössel kötött házassága révén vált a Habsburg-ház tagjává, majd Lónyai Menyhért gróffal kötött házassága után még erősebben kötődött hazánkhoz. Védnökségével működött a siófoki kikötő szigetén létesített klubház, és gyakran töltötte nyarait a Sió és Hullám Szállodákban. Kiterjedt karitatív tevékenységet végzett, több szociális intézményt és egyesületet támogatott. Ő volt a Magyar Vöröskereszt védnöke is. 2005-ben a megújult siófoki jachtkikötőt róla nevezték el. A Vitorlás Klubház bejárata előtt álló mellszobra olyan ember emlékéét idézi meg, aki sokat tett a Balaton fürdőkulturájáért.

1945-ben hunyt el Váradi Adolf vízvezeték szerelő, a helyi dalkör ügyvezetője (Budapest, 1896. – Siófok, 1945. január 28.). Az I. világháború idején katonaként szolgált, sebesülése miatt azonban kórházba, majd szanatóriumba került Siófokra. Az 1918. évi polgári demokratikus forradalom idején került kapcsolatba a munkásmozgalommal. Az 1930-as években sok időt fordított a fiatalok művelődésére. A Zeneiskola egyik megalapítója és a helyi Dalkör ügyvezetője volt. 1945. január 28-án a németek elfogták, és több társával együtt kivégezték.

70 éve

1950-ben Siófok járási székhely lett.

1950. júniusában történt az iskolák államosításának 2. üteme, így az izraelita iskoláé, valamint a polgári iskola épületéé is. Az államosítások után a róm. kat. iskolától átvett kilenc, a református iskolától egy tanítóval, a polgári iskola tizennégy tanárával és négy tanítójával, - 28 tanerővel – indult be az állami általános iskola Siófokon.

1950 szeptemberében kezdte meg működését a Perczel Mór Gimnázium elődje

Siófoki Állami Általános Gimnázium néven. Az oktatás 1 osztállyal, 46 tanulóval és 3 tanárral indult. Éveken keresztül mostoha körülmények között, több épületben folyt a tanítás.

Megkezdte működését a TEFU (1970-től mint VOLÁN folytatta a szolgáltatást).

A vasútállomás új nyári várótermet kapott.

A régi 160 mm-es nyomócsővel párhuzamosan egy 200 mm-es vezeték épült a vízműtelep és a Víztorony között.

1950-től járási kapitányság létesült.

65 éve

1955-ben az Idegenforgalmi Hivatal emléktáblát állított Kálmán Imre szülőházán (kezdetét vette a Kálmán Imre kultusz).

A Balatoni Hajózási Vállalat beolvadt a Magyar Hajózási Részvénytársaságba.

1955-ben Siófokon önálló Községgazdálkodási Vállalat alakult, amelyhez tartozott a vízmű, szikvízüzem, ingatlankezelő, köztisztasági részleg. Működése 1960-ig tartott.

1955-ben hunyt el Révész Géza (Siófok, 1878. december 9. – Amszterdam, 1955. augusztus 19.) zenepszichológus és hangfiziológus, egyetemi tanár, a magyar kísérleti lélektan képviselője. A pszichológia első egyetemi tanára, majd 1918-ban megalapítója az első lélektani laboratóriumnak, 1921-től az amszterdami Kísérleti Lélektani Intézet igazgatója. Szülőháza, Siófokon a Bajcsy-Zsilinszky u. 48. szám alatt ma is áll. Édesapja Révész Adolf, borkereskedő volt, és elsősorban a csopaki borokat forgalmazta külföldön. Elemi iskolai tanítója Rónai Adolf, a község akkori „szellemi vezére” volt, akitől egy életre szóló indíttatást kapott.

60 éve

1960-ban felállították Bolgár Judit „Madár szökőkúttal” és Martsa István szobrászművész „Zuhanyzó nő” c. alkotását.

55 éve

1965-ös évben a siófoki Halászati Vállalat dolgozói a mesterséges haltelepítéshez 12 ezer „fészket” eresztettek a Balatonba.

Május 17-én avatták fel a II. Nemzetközi Újságíró Üdülőt.

16 új lakás készült el Siófokon a Somogy Megyei Építőipari Vállalat kivitelezésében. Befejeződött az Európa Szálloda építése.

50 éve

1970-ben az Idegenforgalmi Hivatal felvette a SIOTOUR nevet.

Április 18-án Kálmán Imre kiállítás nyílt a zeneszerző szülőházában, az eseményen részt vett özvegye, Vera Kálmán.

Szeptemberben szervezett zeneoktatás kezdődött Siófokon. A kaposvári Liszt Ferenc Állami Zeneiskola kihelyezett tagozataként megkezdte működését a Siófoki Zeneiskola.

Új szobrokat állítottak a városban: „Kútfigura” – Péterfy László, „Női torzó” – Marton László, „Mártírsirató” Bors László szobrászművészek alkotásait.

Az Országos Vízügyi Hivatal 25/1970/VÉ. 21/OVH sz. utasítása szerint a balatoni vízművek elnevezése „Dunántúli Regionális Vízmű és Vízgazdálkodási Vállalatra” változott. Ekkor jött létre a DRVV, tevékenységi köre is módosult.

45 éve

1975-ben első alkalommal adták át a „Siófokért emlékérem” kitüntetést. Akik kapták: Dobány Imre a Kőolajvezeték Vállalat ny. igazgatója; Jelinek Pál tanácsstag, aki félévszázadon át volt a Siófoki Önkéntes Tűzoltó Egyesület parancsnoka; Dr. Kopár István a MAHART gazdasági igazgatója. Rajtuk kívül két közösség kapott elismerést: a

Siófoki Dalkör a zenei kultúra terjesztéséért és a siófoki dalos ünnepek szervezéséért, valamint a MÁV Tervező Intézete, amely társadalmi munkában (ingyen) tervezte meg a Fő teret és a művelődési központot.

AZ OTP-ÉVM mintalakótelepén 30 db, az Újpiac téren 19 lakás készült el.

Beindult a Budavári Palota Beruházási Iroda megbízásából az Aranypart beépítése. A Vízügyi Dokumentációs Központ vette át a Beszédes József Múzeumot (az állandó kiállítás 1977-ben nyílt meg).

1975-ben hunyt el Muzsinszki Nagy Endre festőművész (Felsőzsolca 1886. febr. 25. – Nagyberény 1975. január 9.). 1939-ben költözött Siófokra, majd 1955-ben megalapította a Siófoki Képzőművészeti Szabadiskolát, melyet 1962-ig vezetett. Siófokon kezdte el és fejezte be élete főművét, „Én vagyok a világ világossága” címmel. Közben 81 grafikát, 81 színvázlatot és 81 nagyméretű olajképekből álló monumentális sorozatát készítette, úgynevezett „Balaton-képek” festésével tartotta fenn magát. A világ számos múzeuma, magángyűjteménye őrzi munkáit. Siófokon a belvárosi katolikus templom bejárati ajtaja felett, valamint a kiliti templom kórus feljáratánál (Szent Cecília), a balatonszéplaki templomban (Szent Rita) láthatók festményei. Siófok Város Önkormányzata 1998-ban posztumusz díszpolgári címmel tüntette ki a művészt.

40 éve

1980. szeptember 1- én Foki-hegyen megnyílt az új, 4. számú Általános Iskola. Ez lett a város legszebb, legmodernebb iskolája. A nagyméretű ingatlanon 16 tanterem, konyha-étterem és tornacsarnok épült az udvarban pedig sportpályák.

Főleg társadalmi munkában épült tanuszodát adtak át a kórház mellett. A medence négy pályás, 25x8 méteres a víz mélysége 1x1,5 méter. A belépőjegy ára felnőtteknek 10, gyerekeknek 5 Ft volt.

A tanács megszüntette a Tőreki pusztai iskolát, a tanulók ezt követően Siófokra jártak be.

Megkezdődött a 65. számú út siófoki szakaszának felújítása.

35 éve

1985-ben átadták az új, 100 férőhelyes óvodát Kilitiben a Csárdaréti utcában.

Március 25-én a DÉDÁSZ új irodaházba költözött.

Május 24-én avatták fel a 4. sz. Általános Iskola udvarában Marosits István

„Szélbolygók” c. alkotását.

Szezon indulására nyitott meg a Hernyósor. Az új létesítményben 38 kereskedelmi és szolgáltató egység kapott helyet.

Július első napjaiban egy 100 négyzetméteres úszómedencét adtak át az Európa Szálló kertjében. A temperált vizű medencéhez finn szauna és szabadtéri drinkbár is kapcsolódott.

Az augusztus 15-i földrengés Siófok közintézményeiben is kárt tett.

Szeptemberre 5 új tanteremmel bővült Kilitiben az alsó iskola

Elkészült az M 7-es autósztráda és a 65. számú főút csomópontja.

NB I-es lett a Bányász SE labdarúgó csapata.

Október 14-én adták át az új autóbusz pályaudvart. Ezzel együtt avatták fel Csíkváry Péter szobrászművész „Kavicsot tartó fiú” című alkotását.

Október 26-án kopjafát avattak Együd Árpád tanár, néprajzkutató és népművelő sírjánál. Az alkotást Csíkvár József terve alapján Gombai Gyözőné készítette.

December 20-án adták át a kibővített SIOTOUR Üdülőhelyi Klubot.

30 éve

1990. április 28-án a Kiliti repülőtérrel átadták a polgári légi forgalomnak. A megnyitás napján csaknem 100, főleg német gép kért leszállási engedélyt.

1990-es év bővelkedett a testvérvárosi kapcsolatok felvételében, testvérvárosi szerződés aláírására került sor Siófok és Netanya, valamint Siófok és Gyergyószentmiklós között is.

Május 31-től CT vizsgálat elérhető Siófokon is, ezt követően a betegeknek nem kellett Budapestre, illetve Kaposvárra utazni.

Június 22-én átadták a vasútállomás felújított épületét. A beruházás csúcspontjaként visszanyerte a második világháborúban elvesztett tornyait is.

Július elején kaszinó nyílt Siófokon a Motel Étteremben, amely a Kinizsi utcában volt, azóta lebontották.

Július 30-án felavatták az evangélikus templomot. Az ünnepségen részt vett az épület tervezője, Makovecz Imre is.

A Vásárcsarnok mellett átadták a Mega-City Áruházat, benne az ország első

játékáruházát.

Szeptember elején a Perczel Mór Gimnáziumban magyar-német két tanítási nyelvű osztály indult.

Október 14-én tartották a rendszerváltást követő első önkormányzati választást. Akkor még nem volt közvetlen polgármester választás, így a képviselők maguk közül választottak. A döntés értelmében október 25-től Molnár Árpád lett a város első embere.

December 19-én megalakult a Magyar - Amerikai Baráti Társaság.

1990-ben hunyt el Daday Kálmán pedagógus, festőművész (Kerkabarabás 1904. október 9. - 1990. július 21.). 1938-ban került Siófokra, ahol mindennapi oktató-nevelő munkája mellett részt vett a közművelődésben. Többek között évtizedeken keresztül ő volt a siófoki Dalkör másodkarnagya, egy időben karnagya is. Muzsinszki Nagy Endre festőművésszel együtt 1955-ben megalapították a Siófoki Képzőművészeti Szabadiskolát, melyet több mint negyed századon át vezetett. Több tehetséges tanítványának alapozta meg későbbi sikeres pályafutását.

1990-ben hunyt el Hollósy László fényképész-mester (Budapest, 1931. április 2. – Siófok, 1990. június 19.). Felvételei megőrizték Siófok és a déli part településeinek változását, fejlődését, a régi Siófok hangulatát, a jelentősebb épületeket, eseményeket. A háború befejezése után már fotózott. Megörökítette a lebontásra kerülő utcákat, házakat az új építkezéseket. Így szinte lépésről lépésre sikerült rögzítenie és dokumentálni Siófok fejlődését, építészetének alakulását.

25 éve

1995. március 27-én avatták fel Varga Imre szobrászművész Töredék c. alkotását a római katolikus templom mögött. A szoborcsoport Kaposvárról került Siófokra.

Május 31-én befejeződött Kilitiben a Béke téren az új üzletközpont építése. A kétszintes épület alapterülete 240 nm.

Június elején megindult a forgalom a 70/A út keleti szakaszán a Wesselényi utcában.

Június 5-én szentelték fel a Szent Lőrincről elnevezett római katolikus templomot

a Szépvölgyi utcában.

Szeptember 28-án avatták fel az 1.sz. Óvoda új épületrészét a Bókay utcában.

November 3-án tartotta alakuló ülését a Magyar- Német Baráti Társaság.

20 éve

2000. januártól új formátumban jelent meg a Siófoki Hírek, számai ezt követően minden városlakó ingyenesen megkapja.

A nyári szezon indulására megszépült a Balatonszabadi-fürdő vasútállomás mögötti terület.

Augusztus végére befejeződött a Móló Szálló nyugati szárnyának felújítása. Szeptembertől kollégium működött benne. Az épületben korábban a Sió és Hullám Szálló üzemelt.

Augusztusban befejeződött a Fő tér nyugati oldalán a 450 millió értékű beruházás. Az épület aljában mélygarázs, a földszinten irodák és üzletek, az emeleten pedig lakások találhatók.

November 20-án ravatalozót adtak át a töreki temetőben.

2000-ben hunyt el Viczián Antal dr. (1916. október 5. - 2000. május 21.) nyugdíjas kórházigazgató főorvos, az orvostudományok kandidátusa. 1968-tól a siófoki kórház igazgatója és sebész főorvosa lett. Személye meghatározó volt a város egészségügyi rendszerének megteremtésében, 1977-ben vonult nyugalomba. Jelentős szervező, tudományos és közéleti tevékenysége elismeréseként számos díjban és kitüntetésben részesült, többek között 1982-ben "Siófokért" érem kitüntetésben. Dr. Viczián Antalt íróként is alkotott, megjelent művei: Meghaltak a Donnál (1989), Vadcsapákon Somogyban (1995). Siófok Város Képviselőtestülete Siófok város egészségügyi ellátásáért végzett kiemelkedő munkájáért, életművéért Siófok Város Díszpolgára kitüntetést adományozta 1996-ban.

15 éve

2005. március 10-én megkezdődött a városi fürdő építése.

Március 15-e alkalmából Ripszám János hely építész, több siófoki épület tervezője

Ybl Miklós díjat kapott.

Október 15-én avatták fel a vitorláskikötőben Sörös Rita Stefánia hercegnőt ábrázoló szobrát.

2005-ben hunyt el Dr. Dalló Gyuláné Túróczi Magda zenepedagógus, hegedűművész-tanár

(Korompa, 1911. augusztus 10. – 2005. február). Siófokon 1941. március 1-jén indult meg szervezeten a zenetanítás. dr. Dalló Gyuláné Túróczi Magda, a Győri Zeneiskola okleveles hegedűtanára kapott megbízást, hogy zeneiskolát szervezzon.

10 éve

2010-ben a nyári szezonra befejeződött a Kálmán Imre Szabadtéri Színpad átépítése, korszerűsítése.

Augusztus 13-án adták át a Galérius Fürdő óriáscsúszdáját.

2010-ben hunyt el Csernyik Mária, Manfréda nővér, Ferences-rendi Szegénygondozó nővér, (Hugyag, 1924. – Szécsény, 2010. április 26.). A Ferences-rendi Szegénygondozó Nővérek 1991-ben érkeztek Siófokra hárman, vezetőjük Manfréda nővér volt, aki a helyi rászorultak, az öregek gondozásának, ápolásának szentelte egész életét.

5 éve

2015. július 24-én rakták le a Sió-csatorna partján épülő új szennyvíztelep alapkövét.

Július végén az autósok birtokba vették a Fő és a Vitorlás utak között megépült aluljárót.

Szeptember 18-án „Európa legszebb főtere” elismerést vehette át Dr. Lengyel Róbert polgármester az Egyesült Királyságban.

November végén befejeződött a Dél-balatoni vasútvonal Lepsény-Siófok-Szántód közötti szakaszának a felújítása. A siófoki állomások megszépültek, a Vitorlás utcánál aluljáró és körforgalom épült.

December 22-én adták át a kórház sürgősségi centrumát. Az épület tetején

helikopter leszállót is kialakítottak.

Év végén átadták a Siófok-Ságvár közötti kerékpárutat.

2015-ben alakult meg a Siófoki Szakképzési Centrum, a Nemzetgazdasági Minisztérium fenntartása alatt működő többcélú köznevelési intézmény.

/Forrás: Siófok településtörténete / összeáll. Kenedy Ferenc, 1993;

Tanácsstagi tájékoztató a Siófoki Városi Tanács tagjai részére;

Siófoki Hírek;

BRTKK Történelmi Gyűjtemény – honlap/